

Medbestemmelser

Kutter: Ringnes Bryggeri har redusert sykefraværet med ni prosent det siste året. Nøkkelen er å gi de ansatte medbestemmelse, mener hovedverneombud Helge Lien.

Potensial: Med bedre oppfølging fra Nav kan sykefraværet kuttes betraktelig mer, mener HR-direktør Kari Nicolaisen.

SYKEFRAVÆRET

■ Sykefraværet stiger kraftig og partene i arbeidslivet skal bli enige om tiltak for å bremse veksten.

ANNE KARI HAUG
GJELLERÅSEN

Ringnes' enorme produksjonsbygg på Gjelleråsen nord for Oslo henger store tavler på veggene, fylt opp med tall, tabeller og stikkord. Hver morgen møtes de ansatte foran tavlene til korte møter hvor de får informasjon og kan komme med innspill og forslag til endringer.

– Det blir lagt vekt på hva folk mener, sier hovedverneombud Helge Lien.

Da bryggeriet Ringnes fikk ny ledelse for et par år siden, fikk selskapet samtidig en ny filosofi om at vekst skulle komme som et resultat av at folk trivdes på jobb.

– Det er en ny ledelsesfilosofi der samarbeid og involvering er vektlagt. Det er noe vi merker veldig godt, også nede på gulvet, sier Lien.

Alle ledere, tillitsvalgte og nøkkelpersoner i Ringnes har nå vært på kurs i dialog og kommunikasjon. Ledere får opplæring i coaching og å skape engasjement, og endringene er merkbare, forteller Lien.

– Enkelte ledere som tidligere ble oppfattet som ganske rå og var mislikt, er nå blant dem som er best likt, sier han.

Influensaen ødela

Økt involvering og engasjement gir nå resultater av i form av lavere sykefravær. Mens sykefraværet i arbeidslivet totalt i Norge har økt markert i 2009, har det gått nesten like mye ned blant de rundt 1500 ansatte i IA-bedriften Ringnes.

– I september lå det an til en reduksjon i fraværet på 18 prosent. Men så kom svineinfluensaen, sier bedriftslege Tore Krog.

Fasit er blitt en reduksjon på ni prosent fra 2008 til 2009 og et sykefravær på 7,5 prosent. Det er

KUTTER SYKEFRAVÆR. HR-direktør Kari Nicolaisen og hovedverneombud Helge Lien ved Ringnes Bryggeri mener medbestemmelse og eierskap er avgjørende for at folk skal trives og komme på jobb.

SYKEFRAVÆRET

■ Partene i arbeidslivet diskuterer nå en fornyelse av avtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen).

■ Målet med avtalen er å redusere sykefraværet, øke avgangsalderen fra arbeidslivet og få flere personer med redusert arbeidsevne i jobb.

■ Statsminister Jens Stoltenberg har signalisert at arbeidsgiverne kan få et økt økonomisk ansvar for sykefraværet, men slik at de kompenseres i form av for eksempel redusert arbeidsgiveravgift. Arbeidsgiverne dekker i dag de 16 første dagene ved syke-

fravær, mens folketrygden betaler fravær utover dette.

■ Regjeringen har garantert at arbeidstagerens ytelse ikke skal reduseres. Arbeidstagerne får dekket full lønn ved sykdom i inntil ett år.

■ Stoltenberg har åpnet for en omlegging av sykemeldingssystemet etter svensk modell, der ulike diagnoser tilskrives et gitt antall fraværsgener og mindre overlates til legens vurdering.

■ En ny IA-avtale skal på plass innen 1. mars i år.

ikke spesielt lavt sammenlignet med arbeidslivet samlet, men lavt i forhold til tilsvarende virksomheter, og lavt i forhold til hvordan det har vært i Ringnes tidligere, ifølge HR-direktør Kari Nicolaisen.

I tillegg til at redusert fravær har gitt friskere ansatte og bedre produksjonsprosesser, har bedriften spart penger.

– Forbedringer på nærvær gjør at vi har spart 5,5 millioner kroner, sier Nicolaisen.

Hun har tro på at økt medbestemmelse og økt eierskap til produksjonen har stor betydning for at folk kommer på jobb.

– Det handler ikke om å komme på jobb fordi man må. Det handler om å komme fordi man har lyst. At de fleste ønsker å lure seg unna er bare tøys. De aller fleste kommer på jobb for å gjøre en god jobb og å få ros, sier Nicolaisen.

Nicolaisen mener det viktig å fokusere på nærvær istedenfor fravær og mener det er avgjørende å legge til rette for at folk kan være på jobb selv om de ikke er helt friske. Bedriftslege Tore Krog er enig.

– 95 prosent har ett eller annet funksjonsnivå. Hvis de kan drikke kaffe, kjøre bilen sin og sitte oppreist er det ett eller annet de kan bidra med her, sier Krog.

Nav kunne hjulpet mer

Selv om Nicolaisen er svært godt fornøyd med at fraværet er redusert, mener hun det er mer å hente og at en bedre oppfølging fra Nav kunne kuttet fraværet betydelig.

Når en ansatt blir sykemeldt er det Nav-kontoret i den ansattes hjemkommune som har ansvar for å følge opp. Med ansatte i 15 ulike kommuner

■ **FORNØYDE.** Fagoperatøren Nguyen Van Hoa (til venstre) og Hjarle Sundgården skryter av arbeidsmiljøet på Ringnes Bryggeri. – Vi har en stor påvirkning på arbeidshverdagen ved at vi kan komme med endringsforslag som følges opp. Produktiviteten vår har økt betraktelig, sier Sundgården. Begge foto: Elin Høyland

fraværet med ett prosentpoeng til, sier Nicolaisen.

Hun mener Nav i Trondheim er et eksempel til etterfølgelse for resten av Nav.

I Trondheim, der Ringnes-eide EC Dahls bryggeri ligger, er Navs oppfølging bestemt av hvor virksomheten er lokalisert. Dermed har bryggeriet i Trondheim én kontaktperson som stiller fast på møter i bryggeriet.

– Vi er jo glade i Nav. Spesielt Nav i Trondheim, Nicolaisen.

Nylig skrev DN om en undersøkelse blant Bedriftsforbundets medlemmer som viser at

får Ringnes dermed 15 ulike navmedarbeidere å forholde seg til.

– Hvis vi får én kontaktperson i Nav tror jeg vi kan kutte syke-

e ga fraværskutt

bedriftsledere er frustrerte over manglende kontakt og oppfølging fra fastlegene.

Nicolaisen og Krog tror det er mye å hente på å øke dialogen med fastlegene og en deling av oppgavene.

– Fastlegene tar seg av behandlingen mens vi, i dialog med medarbeiderne tar oss av forholdet til jobb, friskhetsfaktoren og hvordan vi kan tilrettelegge slik at medarbeiderne, hvis mulig, kan være aktive, sier Krog.

-----
anne.haug@dn.no

Bjarne Håkon Hanssen i forsvar for Nav-sjefen

ARBEIDSLIV

ARNE GRANDE
OSLO

Tidligere arbeidsminister Bjarne Håkon Hanssen forsvarte igår tenkningen bak å slå sammen arbeids-, trygde- og sosialkontorene til den nye etaten Nav. Under Nav-høringen med Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité igår kom han også med sterkt forsvar for Nav-sjef Tor Saglie.

– Nav kunne heller ikke fått en bedre sjef enn Tor Saglie, understreket Hanssen sterkt.

Da hadde gamle politikerkolleger og motstandere på forhånd gått langt i retning i å reise spørsmål ved Saglies lederrolle.

Både Per-Kristian Foss (H) og Hans Olav Syversen (KrF) mente Nav og lederen i tidligere høringer nok har beklaget lange ventetider og andre problemer under den store reformen, men stadig har varslet at det vil bli bedre.

Ifølge Bjarne Håkon Hanssen var Nav-reformen den største fusjonen noensinne i Norge – offentlig eller privat – med 18.000 ansatte fordelt på 470 kontorer. I sammenligning blir Statoil-Hydro en liten operasjon, sa Bjarne Håkon Hanssen da han ga «bakteppet» til omorganiseringen han hadde det politiske hovedansvaret for frem til juni 2008.

Høringstema igår var egentlig Riksrevisjonens gjennomgåelse

av den nye arbeids- og velferds-etatens virksomhet i 2008 – særlig at revisjonen ikke ville godta regnskapet på 300 milliarder kroner for dette året og rettet skarp kritikk mot Navs internkontroll. Saglie viste til bedring og at han regnet med godkjenning av regnskapet for 2009.

– Bør Nav få ny toppsjef?
– Det er opp til statsråd Hanne Bjurstrøm å vurdere, svarte Høyres Per-Kristian Foss.